

НАУКОВА ШКОЛА НЕВРОЛОГІВ ТЕРНОПІЛЬСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ
І.Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ

Засновник наукової школи неврологів Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського – Заслужений працівник вищої школи України, доктор медичних наук, професор **Олександр Адріанович Ярош** (12.12.1919 – 31.01.2002).

Керівник наукової школи неврологів Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського з 1998 р. – доктор медичних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України **Шкробот Світлана Іванівна**.

До складу наукової школи неврологів входять: доктор медичних наук, доцент, завуч кафедри Салій Зоя Василівна, кандидат медичних наук, доцент Бударна Олена Юріївна, кандидат медичних наук, доцент Мілевська-Вовчук Любов Станіславівна, доктор філософії, доцент Дуве Христина Володимирівна, кандидат медичних наук Салій Марина Ігорівна, кандидат медичних наук Насалик Роксолана Богданівна, асистент Шалабай Наталя Тарасівна.

Олександр Адріанович Ярош очолив та заснував кафедру нервових хвороб Тернопільського медичного інституту у 1958 р. Понад десятиліття проводив активну лікувальну і наукову роботу. Пріоритетним напрямком роботи кафедри під його керівництвом з 1958 до 1968 року було вивчення процесів де- і регенерації нервових стовбурів, клініки й лікування розсіяного склерозу та сирингомієлії. За цей період професор Ярош О.А. підготував 2 докторів наук та 13 кандидатів медичних наук. Керуючи кафедрою нервових хвороб Тернопільського медичного інституту, він ініціював будівництво обласної психоневрологічної лікарні.

У 1969 р. його запросили очолити кафедру нервових хвороб найпрестижнішого медичного закладу України — Київського медичного інституту, сьогодні — Національного медичного університету ім. О.О. Богомольця. Працюючи в Київському медичному інституті, проф. О.А. Ярош заснував у 1972 р. ще одну клінічну базу кафедри нервових хвороб у 1-й міській лікарні, де згодом створив Республіканський центр з вивчення розсіяного склерозу — хвороби, яка є однією з найактуальніших у неврології до сьогодні.

У 1969 році наукову школу неврологів Тернопільського медичного інституту очолив «Ветеран праці», «Відмінник охорони здоров'я», член Нью-Йоркської Академії Наук, доктор медичних наук, **професор Михайло Михайлович Іщенко** (25.01.1930- 4.01.2008).

Під керівництвом професора М.М. Іщенко колектив кафедри продуктивно вивчав вплив вазоактивних, кардіотонічних засобів на системну і церебральну гемодинаміку при стенозах магістральних судин голови у хворих з розладами мозкового кровообігу. Було розроблено і втілено в практику охорони здоров'я 15 областей України метод гемодинамічного контролю і лікування ішемічних розладів мозкового кровообігу при оклюзивних ураженнях магістральних артерій голови (1992), спосіб лікування ішемічних порушень мозкового кровообігу антагоністами кальцію та антиагрегантними засобами (1993-1998). Пріоритет цих наукових розробок підтверджений патентом на винахід (1997 р.). Під його керівництвом колектив кафедри та лікарі Тернопільської обласної психоневрологічної лікарні вивчали також проблемні аспекти розсіяного склерозу. За ініціативою проф. М.М. Іщенко на кафедрі вперше в Україні (1980) кандидат медичних наук Світлана Шкробот впровадила метод ультразвукової доплерографії для діагностики уражень артерій головного мозку, пройшовши навчання та удосконалення в І Московському медичному університеті.

М.М. Іщенко став учителем для цілої когорти лікарів-неврологів

Під його керівництвом виконано

- 1 докторська (Шкробот С.І.)
- 12 кандидатських дисертацій (Шевчук М.Т., Дегтяр В.В., Макогончук М.А., Лобанова Н.Д., Блінова Н.С., Гречух А.В., Шкробот С.І., Лобас А.В., Островська О.С., Гара І.І., Вакуленко Л.О., Голяченко А.О.)
- підвищили свою професійну майстерність 25 клінічних ординаторів, більшість яких і зараз працюють у стінах нашого

лікувального закладу лікарями-ординаторами, завідувачами відділень

У червні 1998 року кафедру нервових хвороб очолила Світлана Іванівна Шкробот - доктор медичних наук (2002), професор (2003), дійсний член Української Академії Економічної кібернетики (2006), Заслужений діяч науки і техніки України (2006).

Світлана Іванівна закінчила з відзнакою Тернопільський державний медичний інститут у 1978 році.

У 1980 р. захистила кандидатську дисертацію на тему «Изменения системной гемодинамики и кислотно-щелочного баланса крови у больных с хронической недостаточностью мозгового кровообращения».

У 2002р. захистила докторську дисертацію на тему «Поперековий остеохондроз з неврологічними проявами: патогенез і диференційована терапія на етапах медичної реабілітації» при Національній медичній академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика (Україна, 2002).

У 2003р. отримала вчене звання професора.

У 2006р. – почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України».

Світлана Іванівна є автором понад 464 наукових праць, 12 патентів на винахід, автор і співавтор 18 підручників та монографій, з них 11, що індексуються наукометричною базою Scopus та 2 – Web of Science, компакт диску «Судинні захворювання головного і спинного мозку».

Стажувалась та підвищувала майстерність в провідних клініках Європи – Росія (м. Москва, 1981), Франція (м. Париж, 2004), Австрія (м. Відень, 2005), Данія (м. Копенгаген, 2006), Нідерланди (м. Амстердам, м. Маастріхт, 2007), Австрія (м. Зальцбург, 2008), Туреччина (м. Анталія, 27-30 вересня 2020 року).

Професор Шкробот С.І. упродовж 12 років була членом спеціалізованої вченої ради Д26.613.01 з неврології при Національному університеті охорони здоров'я України ім. П.Л. Шупика.

головним експертом за спеціальністю «Неврологія» департаменту охорони здоров'я Тернопільської обласної державної адміністрації.

головою Тернопільського обласного осередку товариства неврологів;

членом атестаційної комісії при департаменті охорони здоров'я Тернопільської обласної державної адміністрації;

головою обласної «Громадської організації боротьби з інсультом»,

членом Американської академії неврологів (AAN),

членом Європейської асоціації неврологів (EAN), членом Європейської інсультної організації,

членом Української академії економічної кібернетики,

членом Центрального формулярного комітету МОЗ України.

членом редакційної колегії 3-х журналів: «Міжнародний неврологічний журнал», «Український неврологічний журнал», «Здобутки клінічної та експериментальної медицини».

Індекс Гірша: 2.

Вільно володіє англійською мовою, що підтверджено сертифікатом про володіння мовою на рівні B2.

Під її керівництвом захищено дисертації на звання доктора наук (2):

Сохор Н.Р. – «Клініко-патогенетичні та гемодинамічні характеристики підтипів ішемічного інсульту у гострому періоді» (2016)

Салій З.В. – «Клініко-патогенетична характеристика віддаленого періоду черепно-мозкової травми» (2019).

та 10 дисертацій **на звання кандидатів наук:**

Дорогий Ю.А. – "Гемодинамічне забезпечення комплексної терапії ішемічного та гнєморагічного інсультів в гострому періоді (2001),

Токарчук О.А. – "Порівняльна характеристика реологічних порушень у хворих з ішемічними та геморагічними інсультами та медикаментозна їх корекція (2001),

Салій З.В. – "Нервові хвороби"Клініко-патогенетична обґрунтування ентеросорбції та імунокорекції у комплексній терапії хворих у гострому періоді ішемічного інсульту (2001),

Сохор Н.Р. - "Клініко-патогенетичне обґрунтування корекції остеодєфіцитних та мембранодеструктивних змін у хворих з неврологічними проявами поперекового остеохондрозу (2004),

Бударна О.Ю. - «Клініко-імунологічні особливості остеодєфіцитних станів при розсіяному склерозі та їх корекція кальцеміном-адванс і протєфлазідом»,

Мілевська Л.С. – «Клініко-діагностичні особливості ураження нервової системи при хронічній алкогольній інтоксикації» (2010),

Аль Хашим Ахмед – «Клініко-метаболичні та імунологічні особливості ДЕ у осіб, що зазнали впливу іонізованого випромінювання, внаслідок аварії на ЧАЕС» (2011),

Мисула М.С. – «Клініко-метаболичні та імунологічні особливості у хворих, які перенесли ішемічний півкульний інсульт» (2014),

Салій М.І. – «Оптимізація діагностики лакунарного інсульту з урахуванням гемодинамічних, нейровізуалізаційних та нейропсихологічних характеристик» (2017),

Насалик Р.Б. – "Клінічні, нейровізуалізаційні, гемодинамічні та лабораторні характеристики у пацієнтів з гідроцефалією при хронічній ішемії мозку" (2021).

У даний час під керівництвом проф. Шкробот С.І. виконується дисертаційна робота асистента Шалабай Н.Т. на здобуття вченого ступеня доктора філософії.

Доктор медичних наук **Салій Зоя Василівна** працює на кафедрі неврології з 1997 р. (з 1997р. – асистент кафедри неврології, з 2000 р. – кандидат медичних наук, з 2003 р. – доцент, з 2019 р. – доктор медичних наук). Сфера наукових інтересів: вивчення патогенезу, діагностики та лікування судинних захворювань головного мозку, наслідків черепно-мозкової травми, хвороби Паркінсона, епілепсії.

Брала участь у роботі Конгресів Українського Лікарського товариства, Пленумах товариства неврологів, психіатрів та наркологів України, науково-практичних конференціях з проблем неврологічної патології. Зоя Василівна є куратором реабілітаційного неврологічного відділення та відділення когнітивних розладів.

У науковому доробку Салій З.В.: 8 посібників, 168 наукових публікацій (з них 1 – у наукометричній базі Scopus і 1 – у WEB of Science), 4 раціоналізаторські пропозиції.

Бударна Олена Юріївна після закінчення ДВНЗ Тернопільської державної медичної академії з відзнакою у 1998р., навчалась у магістратурі (2000 – 2001рр.), клінічній ординатурі (2001 – 2003рр.).

З 2003 по 2008рр. – працювала асистентом кафедри неврології, психіатрії, наркології та медичної психології.

У 2005 році захистила кандидатську дисертацію за темою «Клініко-імунологічні особливості остеодифіцитних станів при розсіяному склерозі та їх корекція кальцеміном-адванс і протеклазідом».

З 2008 р. – по даний час – доцент кафедри неврології.

Бударна Олена Юріївна є автором більше 90 наукових праць, з них 72 - наукового та 21 - навчально-методичного характеру, в. т. ч. у фахових виданнях та у зарубіжних наукових джерелах, співавтор 1 монографії та 1 патенту, отримала чотири посвідчення за раціоналізаторську пропозицію. Постійно бере участь у вітчизняних та зарубіжних конгресах, наукових семінарах, вебінарах, брала участь в організації пленумів невропатологів України та науково-практичних конференцій на базі Тернопільського державного медичного університету імені І.Я. Горбачевського МОЗ України та Комунального некомерційного підприємства Тернопільська обласна клінічна психоневрологічна лікарня Тернопілької обласної ради.

З 2011 року Бударній О.Ю. присвоєно вищу кваліфікаційну категорію зі спеціальності “Нервові хвороби”. Олена Юріївна є куратором судинного неврологічного відділення, членом комісії по розподілу хворобомодифікуючого лікування хворим на розсіяний склероз, а також членом комісії по впровадженню комплексного реабілітаційного лікування хворих, що перенесли інсульт та хворих із вертеброгенною патологією.

Мілевська-Вовчук Любов Станіславівна ще під час навчання у Тернопільській державній медичній академії ім. І.Я. Горбачевського стала

стипендіаткою імені Дафні Хейр, що дозволило їй протягом 2003–2004 року стажуватися у Рочестерському медичному університеті (штат Нью Йорк, США). Закінчила інтернатуру та магістратуру з відзнакою за спеціальністю "Неврологія" (2005).

У 2006р. у складі делегації викладачів ТДМУ пройшла педагогічне стажування в університеті Південної Кароліни (США).

У 2010р. захистила кандидатську дисертацію на тему «Клініко-діагностичні особливості ураження нервової системи при хронічній алкогольній інтоксикації» на базі Національної академії післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика МОЗ України, науковий керівник – доктор медичних наук, професор Шкробот С.І.

У 2010р. була учасником міжнародного медичного семінару «Реабілітаційна медицина», що проходив у м. Зальцбург (Австрія).

У 2014р. була учасником весняної міжнародної школи молодого невролога, що проходила у м. Старе Сплав (Чеська республіка).

У 2017р. – отримала вчене звання доцента.

У 2019р. – пройшла курси спеціалізації за фахом «Рефлексотерапія» у Львівському національному медичному університеті імені Данила Галицького, факультет післядипломної освіти.

Має вищу кваліфікаційну категорію лікаря за спеціальністю «Неврологія».

Мілевська-Вовчук Л.С. є автором 78 публікацій, з них 9 у науково-метричних базах Scopus та Web of Science, 1 патент України на корисну модель, 1 методичні вказівки видані під грифом МОЗ України.

Індекс Гірша – 1.

Вільно володіє англійською мовою (має сертифікат TOEFL та IELTS про володіння мовою).

Дубе Христина Володимирівна закінчила з відзнакою у 2015 році ДВНЗ “Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського” здобула кваліфікацію спеціаліста та диплом магістра з відзнакою у 2017р.

З 2017 р. – асистент кафедри неврології.

З 2022 р. – доцент кафедри неврології

У 2020р. захистила дисертаційну роботу на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю "Медицина" на тему “Оптимізація діагностичної тактики у хворих у відновному та резидуальному періодах аневризмального субарахноїдального крововиливу”.

У 2020р. отримала диплом магістра з відзнакою за спеціальністю “Менеджмент”, освітня програма “Менеджмент закладів охорони здоров’я” при Західноукраїнському національному університеті.

У 2021р. закінчила онлайн- курс PSYC1030.3x: Introduction to Clinical Psychology (The University of Queensland, Australia).

Дубе Христина Володимирівна є автором більше 50 наукових праць, з них 7 – у зарубіжних наукових джерелах, 4 з яких індексовані у базі даних Scopus та 1 - у Web of science). Індекс Гірша – 1.

Дубе Х.В. є лікарем-неврологом вищої кваліфікаційної категорії. Володіє англійською мовою, що підтверджено сертифікатом рівня C1.

Дубе Х.В. є дійсним членом ради молодих вчених. Постійно приймає участь у вітчизняних та зарубіжних конгресах, наукових семінарах, вебінарах, брала участь в організації науково-практичних конференцій на базі ДВНЗ “Тернопільський державний медичний університет імені І.Я.Горбачевського МОЗ України” та Комунального некомерційного підприємства Тернопільська обласна клінічна психоневрологічна лікарня Тернопілької обласної ради. Є дійсним членом Європейської академії неврологів (resident and research

member of the European Academy of Neurology), Американської Асоціації Неврологів (AAN), Українського товариства інсультної медицини.

У 2022 році пройшла курси первинної спеціалізації зі спеціальності «Організація і управління охорони здоров'я». Отримала сертифікат спеціаліста.

Асистент Салій Марина Ігорівна працює на кафедрі неврології з 2016 р. (з 2016 р. – асистент кафедри неврології, 2017 р. – кандидат медичних наук). Є завідувачем 4 неврологічного відділення КНП «Тернопільська обласна психоневрологічна лікарня» ТОР.

Сфера наукових інтересів: судинна патологія головного та спинного мозку, епілепсія, розсіяний склероз, хвороба Паркінсона.

У науковому доробку ас. М.І. Салій 3 навчальні посібники (співавтор), 1 патент на винахід, 52 наукові публікації (з них 2 – у наукометричній базі Scopus).

Насалик Роксолана Богданівна закінчила у 2011 році ДВНЗ “Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського, отримала сертифікат спеціаліста та диплом магістра з відзнакою у 2013р., закінчила клінічну ординатуру у 2015р.

У 2013р. пройшла курси спеціалізації за спеціальністю «дитяча неврологія».

З 2018р. працює асистентом кафедри неврології

З 2020р. за сумісництвом обіймає посаду завідувачки відділенням когнітивних розладів КНП Тернопільська обласна психоневрологічна лікарня ТОР.

У 2021р. захистила дисертаційну роботу на здобуття ступеня кандидата на тему «Клінічні, нейровізуалізаційні, гемодинамічні та лабораторні характеристики у пацієнтів з гідроцефалією при хронічній ішемії мозку» Науковий керівник – д. мед. наук, професор Шкробот С.І.

Насалик Роксолана Богданівна є автором більше 30 наукових праць, з них 2 – у зарубіжних наукових джерелах.

Володіє англійською мовою на рівні B2, що підтверджено дипломом Cambridge Assessment English (2019 р).

Насалик Роксолана Богданівна постійно приймає участь у вітчизняних та зарубіжних конгресах, наукових семінарах, вебінарах, брала участь в організації науково-практичних конференцій на базі ДВНЗ “Тернопільський державний медичний університет імені І.Я.Горбачевського МОЗ України” та Комунального некомерційного підприємства Тернопільська обласна клінічна психоневрологічна лікарня Тернопілької обласної ради.

Шалабай Наталя Тарасівна закінчила з відзнакою Тернопільський державний медичний університет ім. І.Я. Горбачевського в 2014 році. За

період навчання в університеті була членом студентського наукового гуртка з патологічної анатомії, неврології та психіатрії, брала участь у програмі «Студент-майбутній фахівець високого рівня кваліфікації». Була іменним стипендіатом академічної стипендії Президента України, стипендіатом стипендії Кабінету Міністрів України та стипендіатом академічної стипендії ім. М.С. Грушевського, постійним членом Вченої ради університету. У 2016 р. закінчила інтернатуру, у 2018 – клінічну ординатуру за спеціальністю «Неврологія». Автор 4 друкованих праць.

З вересня 2021 року прийнята на посаду асистента кафедри неврології, за сумісництвом працює у відділенні когнітивних розладів КНП ТОКПЛ ТОР . Володіє англійською мовою на рівні B2 , що підтверджено дипломом Cambridge English (2021р).

Базою кафедри є 9 структурних підрозділів: приймальне відділення «Emergency Department», нейрореанімаційне, інсультне відділення, відділення для хворих з порушеннями мозкового кровообігу, відділення нейрореабілітації, нейросоматичне, нейропаліативне та відділення когнітивних розладів, фізіотерапевтичне відділення з водолікарнею Комунального некомерційного підприємства «Тернопільська обласна клінічна психоневрологічна лікарня» Тернопільської обласної ради. Діагностичне відділення обладнане наступною апаратурою: магнітно-резонансний томограф Magnetom Avanto Siemens AG 1,5; комп'ютерний томограф Astelon 4, Toshiba та Aquilion TSX-101A/QC Toshiba; ультразвуковий доплерограф судин головного мозку Logitop – 4, Kranzburgler; електронейроміограф MG 440 Medicor; електроенцефалографи Neurofax nihonkohden, 19D-01.

Серед найважливіших наукових досягнень за час існування школи неврологів наступні:

Визначено роль змін вільно-радикального окислення, стану імунної системи, регіонарної гемодинаміки та периферичної мікроциркуляції в розвитку клінічних особливостей неврологічних проявів остеохондрозу поперекового відділу хребта, що послужило засадами для підвищення ефективності лікування шляхом розробки диференційованих патогенетично обґрунтованих програм терапії.

З'ясовано динаміку змін реологічних та коагуляційних показників крові і проведено їх порівняльний аналіз при геморагічному та ішемічному інсульті, їх вплив на перебіг захворювання та обґрунтовано диференційовані програми лікування.

Визначено особливості остеодэфіцитних та мембранодеструктивних змін, удосконалено тактику лікування хворих з неврологічними проявами остеохондрозу.

Визначено роль та особливості змін стану кісткової тканини та імунної системи в розвитку клініко-патогенетичних особливостей розсіяного склерозу, що послужило засадами для оптимізації комплексного лікування.

Удосконалено діагностику та оптимізовано лікувальну тактику у хворих з ураженням нервової системи при хронічній алкогольній інтоксикації на підставі визначення клініко-діагностичних особливостей перебігу та їх динаміки в процесі комплексного лікування з використанням остеотропного препарату.

Удосконалено діагностику дисциркуляторної енцефалопатії в осіб, що зазнали впливу іонізуючого випромінювання внаслідок аварії на ЧАЕС шляхом уточнення патогенетичних механізмів, базуючись на результатах комплексного клініко-метаболического, імунологічного та інструментального обстеження.

Визначено клініко-діагностичні особливості, а саме стан кісткової системи та імунних порушень у хворих у відновному та резидуальному періодах ішемічного півкульного інсульту, удосконалено тактику лікування шляхом використання остеотропного препарату та магнітотерапії.

За останні 5 років науковцями школи неврологів:

Встановлено патогенетичні механізми підтипів ішемічного інсульту в гострому періоді на підставі вивчення гемодинамічних і метаболічних чинників та показників апоптозу для удосконалення діагностичної тактики та визначення предикторів несприятливого перебігу різних підтипів.

Уточнено патогенетичні механізми гострого лакунарного інсульту на підставі вивчення гемодинамічних, морфометричних та метаболічних чинників для удосконалення діагностичної тактики.

Здійснено теоретичне обґрунтування і нове вирішення актуальної наукової проблеми, що полягає у визначенні ролі найбільш значущих патогенетичних механізмів віддаленого періоду ЧМТ, базуючись на результатах клініко-неврологічного обстеження, дослідження морфометричних характеристик головного мозку і мікроциркуляторного русла, імунних параметрів, маркерів клітинного апоптозу й окисного стресу, які обґрунтовують концепцію «прискороеного старіння головного мозку» після ЧМТ та сприяють оптимізації діагностики й визначенню предикторів розвитку та прогресування неврологічного і когнітивного дефіциту.

Виділено клінічні варіанти перебігу віддаленого періоду ЧМТ, ґрунтуючись на динамічній оцінці неврологічного статусу, когнітивної та емоційно-вольової сфер. Проведено стратифікацію факторів ризику і прогресування неврологічного та когнітивного дефіциту й створено прогностичну модель прогресуючого варіанту перебігу віддаленого періоду ЧМТ, базуючись на клінічних, морфометричних та лабораторних показниках.

Обґрунтовано необхідність урахування варіанту перебігу для визначення адекватної лікувальної тактики.

Удосконалено діагностику та уточнено патогенетичні механізми перебігу хронічної ішемії головного мозку у поєднанні з гідроцефалією на підставі комплексного вивчення клінічних, нейропсихологічних, нейровізуальних, гемодинамічних, метаболічних чинників.

Визначені клініко-неврологічні, нейропсихологічні, гемодинамічні та лабораторні характеристики та уточнені клініко-патогенетичні механізми відновного періоду аневризмального субарахноїдального крововиливу.

Практичне використання отриманих наукових результатів за останні 5 років:

З'ясовано, що врахування особливостей змін клініко-патогенетичних характеристик при різних підтипах ішемічного інсульту дозволяє своєчасно виявляти хворих з високим ризиком несприятливих наслідків у гострому періоді.

З метою комплексної характеристики клінічної картини лакунарного інсульту доцільно застосовувати скринінгові шкали для оцінки когнітивної (шкала MoCA) та емоційної (шкала HADS) сфер. Виділено додаткові фактори ризику прогресування когнітивних порушень у хворих з лакунарним інсультом.

Доведено, що нейропсихологічні методи дослідження (скринінгові шкали) повинні бути рутинною практикою неврологів, реабілітологів, лікарів загальної практики – сімейної медицини при обстеженні пацієнтів у віддалений період ЧМТ. Тип та ступінь тяжкості післятравматичної церебральної атрофії можуть бути використані як показники клінічного результату та сурогатний маркер ефективності лікування. Морфометричні індекси головного мозку є інструментом ранньої діагностики післятравматичної церебральної атрофії та дозволяють об'єктивізувати динаміку «старіння мозку» у віддаленому періоді ЧМТ.

Виділено додаткові фактори ризику прогресування когнітивних порушень у хворих з хронічною ішемією мозку та супутньою гідроцефалією. Запропоновано комплексний підхід до обстеження пацієнтів у хворих з гідроцефалією при хронічній ішемії мозку з урахуванням неврологічного, когнітивного та нейро-поведінкового статусу, що включає оцінку стану судинної стінки та швидкісних параметрів церебральної гемодинаміки, візуалізацію структурних змін головного мозку для ранньої всебічної діагностики когнітивних розладів, що забезпечує патогенетичну обґрунтованість диференційованого призначення ефективної терапії.

Розроблено для практичного використання на етапах амбулаторного та стаціонарного лікування комплекс діагностичних заходів у пацієнтів, які перенесли аневризмальний субарахноїдальний крововилив (аСАК).

Запропоновано використання транскраніального дуплексного сканування (ТКДС) та нейровізуалізації (КТ) для виявлення гемодинамічних та структурно-морфометричних змін. Оптимізації лікування сприятиме прогнозування когнітивних розладів за запропонованою формулою, яка враховує особливості гострого періоду аСАК. Виділено окремі морфометричні параметри, які можуть бути використані у якості предикторів когнітивного зниження.